

2025/1049

28.5.2025.

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2025/1049

(2025. gada 19. maijs)

par darbības uzlabošanas mērķu, kas iekļauti darbības uzlabošanas plāna projektā, kuru Rumānija iesniegusi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 549/2004, atbilstību Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem, kas izvirzīti Eiropas vienotās gaisa telpas darbības uzlabošanas sistēmas un tarififikācijas sistēmas ceturtajam pārskata periodam

(izziņots ar dokumenta numuru C(2025) 2931)

(Autentisks ir tikai teksts rumāņu valodā)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 549/2004 (2004. gada 10. marts), ar ko nosaka pamatu Eiropas vienotās gaisa telpas izveidošanai, (pamatregula) ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 11. panta 3. punkta c) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/2803 (2024. gada 23. oktobris) par Eiropas vienotās gaisa telpas īstenošanu ⁽²⁾ un jo īpaši tās 58. panta 3. punktu,

ņemot vērā Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2019/317 (2019. gada 11. februāris), ar ko nosaka darbības uzlabošanas sistēmu un tarififikācijas sistēmu Eiropas vienotajā gaisa telpā un atceļ Īstenošanas regulas (ES) Nr. 390/2013 un (ES) Nr. 391/2013 ⁽³⁾, un jo īpaši tās 14. panta 2. punktu,

tā kā:

VISPĀRĪGI APSVĒRUMI

- (1) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 549/2004 11. pantu dalībvalstīm attiecībā uz aeronavigācijas pakalpojumiem un tīkla funkcijām ir jāizstrādā plāni valsts vai funkcionālo gaisa telpas bloku ("FAB") līmenī katram darbības uzlabošanas sistēmas un tarififikācijas sistēmas pārskata periodam, iekļaujot šādos plānos arī darbības uzlabošanas mērķus. Minētajos plānos jāiekļauj vietēja mēroga darbības uzlabošanas mērķi, kas atbilst attiecīgajam pārskata periodam izvirzītajiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem.
- (2) Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķi ceturtajam pārskata periodam ("PP4", 2025.–2029. gads) ir noteikti Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2024/1688 ⁽⁴⁾.
- (3) Visas dalībvalstis ir izstrādājušas un pieņēmušas PP4 darbības uzlabošanas plānu projektus, kurus tās iesniedza Komisijas novērtējumam līdz 2024. gada 1. oktobrim. Pēc minēto darbības uzlabošanas plānu projektu pilnīguma pārbaudes Komisija pieprasīja dalībvalstīm līdz 2024. gada 15. novembrim iesniegt atjauninātus darbības uzlabošanas plānu projektus.
- (4) Šajā lēmumā izklāstītā Komisijas novērtējuma pamatā ir Rumānijas iesniegtais atjauninātais PP4 darbības uzlabošanas plāna projekts ("darbības uzlabošanas plāna projekts").
- (5) Darbības izvērtēšanas iestāde ("DII"), kas palīdz Komisijai darbības uzlabošanas sistēmas īstenošanā, ir iesniegusi Komisijai ziņojumu ar ieteikumiem par darbības uzlabošanas plāna projektu novērtējumu.

⁽¹⁾ OV L 96, 31.3.2004., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/549/oj>.

⁽²⁾ OV L, 2024/2803, 11.11.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2803/oj>.

⁽³⁾ OV L 56, 25.2.2019., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/317/oj.

⁽⁴⁾ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2024/1688 (2024. gada 12. jūnijs), ar ko nosaka gaisa satiksmes pārvaldības tīkla Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķus ceturtajam pārskata periodam no 2025. gada 1. janvāra līdz 2029. gada 31. decembrim (OV L, 2024/1688, 17.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1688/oj).

- (6) Komisija saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 14. panta 1. punktu ir novērtējusi darbības uzlabošanas plāna projektā iekļauto vietēja mēroga darbības uzlabošanas mērķu atbilstību, pamatojoties uz minētās īstenošanas regulas IV pielikuma 1. punktā noteiktajiem kritērijiem un attiecīgā gadījumā ņemot vērā vietējos apstākļus.
- (7) Komisija papildināja darbības uzlabošanas plāna projekta novērtējumu, pārskatot arī minētās īstenošanas regulas IV pielikuma 2. punktā noteiktos elementus. Attiecībā uz Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 2.1. punkta d) apakšpunkta vii) punktu Komisija norāda, ka minētās pārskatīšanas laikā tā neveica detalizētu analīzi par Rumānijas izmantoto metodiku izmaksu sadalei starp maršruta un termināla pakalpojumiem PP4 laikā. Tāpēc Komisija pagaidām nav izdarījusi nekādus secinājumus par minētās izmaksu sadales metodikas atbilstību Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 550/2004 ⁽ⁱ⁾ 15. panta 2. punkta e) un f) apakšpunktam un Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 22. panta 5. punktam.

KOMISIJAS NOVĒRTĒJUMS

Drošības mērķu novērtējums

- (8) Galvenajā darbības jomā “drošība” darbības uzlabošanas plāna projektā iekļauto mērķu atbilstību novērtēja saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.1. punktu.
- (9) Galvenajā darbības jomā “drošība” Rumānijas ierosinātie darbības uzlabošanas mērķi attiecībā uz drošības pārvaldības efektivitāti (dalījumā pa drošības pārvaldības mērķiem un izteikti kā īstenošanas līmenis) ir šādi:

Rumānija	Drošības pārvaldības efektivitātes mērķi, kas izteikti kā īstenošanas līmenis, sākot no Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūras (EASA) A līmeņa līdz D līmenim					
Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs	Drošības pārvaldības mērķis	2025	2026	2027	2028	2029
ROMATSA	Drošības politika un mērķi	C	C	C	C	C
	Drošības riska pārvaldība	C	C	C	C	D
	Drošības garantija	C	C	C	C	C
	Drošības veicināšana	C	C	C	C	C
	Drošības kultūra	C	C	C	C	C

- (10) Komisija konstatēja, ka darbības uzlabošanas mērķi drošības jomā, kurus Rumānija ir ierosinājusi aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējam ROMATSA, atbilst Savienības mēroga drošības mērķiem katrā kalendārajā gadā laikposmā no 2025. līdz 2029. gadam, izņemot mērķi “drošības riska pārvaldība”, kurā Savienības mēroga mērķim atbilstošu līmeni ir plānots sasniegt 2029. gadā.
- (11) Komisija norāda, ka darbības uzlabošanas plāna projektā ir paredzēti pasākumi vietēja mēroga drošības mērķu sasniegšanai, kas jāveic ROMATSA, piemēram, drošības pārvaldības sistēmas stiprināšana, izmaiņu pārvaldības uzraudzība un ieguldījumi ar drošību saistītā apmācībā un tehnoloģijās.

⁽ⁱ⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 550/2004 (2004. gada 10. marts) par aeronavigācijas pakalpojumu sniegšanu vienotajā Eiropas gaisa telpā (Pakalpojumu sniegšanas regula) (OV L 96, 31.3.2004., 10. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/550/oj>).

- (12) Pamatojoties uz 9., 10. un 11. apsvērumā izklāstītajiem konstatējumiem un ņemot vērā to, ka Īstenošanas lēmumā (ES) 2024/1688 noteiktie Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķi drošības jomā ir jāasniedz līdz PP4 pēdējam gadam, proti, 2029. gadam, darbības uzlabošanas plāna projektā iekļautie vietēja mēroga mērķi darbības uzlabošanai drošības jomā būtu jāuzskata par atbilstošiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem.

Vides mērķu novērtējums

- (13) Galvenajā darbības jomā “vide” darbības uzlabošanas plāna projektā iekļauto mērķu atbilstības novērtēšanai attiecībā uz faktiskās trajektorijas vidējo horizontālā maršruta lidojuma efektivitāti izmantoja Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.2. punktā noteikto kritēriju. Attiecīgi Rumānijas ierosinātos mērķus vides jomā salīdzināja ar attiecīgajām horizontālā maršruta lidojuma efektivitātes atsaucēs vērtībām Eiropas maršrutu tīkla uzlabošanas plānā (“ERNIP”), kuru sagatavoja saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2019/123 ^(*) I pielikumu un kurš bija pieejams 2024. gada 2. jūlijā, kad pieņēma PP4 izvirzītos Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķus.
- (14) Rumānijas ierosinātie PP4 darbības uzlabošanas mērķi vides jomā un ERNIP noteiktās attiecīgās valsts atsaucēs vērtības, kas izteiktas kā faktiskās trajektorijas vidējā horizontālā maršruta lidojuma efektivitāte, ir šādas:

Rumānija	2025	2026	2027	2028	2029
Mērķi galvenajā darbības jomā “vide”, kas izteikti kā faktiskās trajektorijas vidējā horizontālā maršruta lidojuma efektivitāte	3,54 %	3,52 %	3,50 %	3,48 %	3,46 %
Atsaucēs vērtības	3,54 %	3,52 %	3,50 %	3,48 %	3,46 %

- (15) Komisija konstatē, ka Rumānijas ierosinātie vides mērķi sakrīt ar attiecīgajām valsts atsaucēs vērtībām katrā PP4 kalendārajā gadā.
- (16) Komisija norāda, ka darbības uzlabošanas plāna projektā Rumānija ir izklāstījusi pasākumus vides mērķu sasniegšanai. Minētie pasākumi ietver uzlabotas pārrobežu brīvā maršruta gaisa telpas īstenošanu, gaisa telpas īpaši elastīgas izmantošanas izvērsanu un nozares optimizācijas rīka ieviešanu līdz 2025. gada beigām. ņemot vērā DII konstatējumus, Komisija uzskata, ka Rumānijai būtu jāaņem īstenošanā visus ERNIP noteiktos darbības pasākumus, lai veicinātu PP4 izvirzīto darbības uzlabošanas mērķu sasniegšanu vides jomā.
- (17) Pamatojoties uz 14., 15. un 16. apsvērumā izklāstītajiem konstatējumiem, darbības uzlabošanas plāna projektā iekļautie mērķi galvenajā darbības jomā “vide” būtu jāuzskata par atbilstošiem PP4 izvirzītajiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem.

Veiktspējas mērķu novērtējums

- (18) Galvenajā darbības jomā “veiktspēja” darbības uzlabošanas plāna projektā iekļauto mērķu atbilstību attiecībā uz vidējo maršruta gaisa satiksmes plūsmas pārvaldības (“ATFM”) kavēšanos katrā lidojumā novērtēja, pamatojoties uz Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.3. punktā noteikto kritēriju. Attiecīgi Rumānijas ierosinātos maršruta veiktspējas uzlabošanas mērķus salīdzināja ar attiecīgajām atsaucēs vērtībām tīkla darbības plānā, kuru sagatavoja saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2019/123 9. pantu un kurš bija pieejams 2024. gada 2. jūlijā, kad pieņēma PP4 izvirzītos Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķus.

^(*) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/123 (2019. gada 24. janvāris), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus gaisa satiksmes pārvaldības (ATM) tīkla funkciju īstenošanai un atceļ Regulu (ES) Nr. 677/2011 (OV L 28, 31.1.2019., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/123/oj).

- (19) Rumānijas ierosinātie PP4 maršruta veikspējas mērķi, kas izteikti ATFM kavēšanās laika minūtēs katrā lidojumā, kā arī tīkla darbības plānā noteiktās attiecīgās atsaucēs vērtības ir šādas:

Rumānija	2025	2026	2027	2028	2029
Mērķi galvenajā darbības jomā "veiktspēja", kas izteikti maršruta ATFM kavēšanās laika minūtēs katrā lidojumā	0,24	0,17	0,14	0,11	0,11
Atsauces vērtības	0,24	0,17	0,14	0,11	0,11

- (20) Komisija konstatē, ka Rumānijas ierosinātie maršruta veikspējas uzlabošanas mērķi sakrīt ar attiecīgajām valsts atsaucēs vērtībām katrā PP4 kalendārajā gadā.
- (21) Komisija norāda, ka darbības uzlabošanas plāna projektā Rumānija ir izklāstījusi pasākumus maršruta veikspējas mērķu sasniegšanai. Minētie pasākumi ietver jaunas gaisa satiksmes pārvaldības sistēmas ieviešanu, gaisa telpas konfigurācijas uzlabošanu, pasākumus saistībā ar cilvēkresursu politiku, kā arī jauna satiksmes noslogojuma un sarežģītības rīka izmantošanu.
- (22) Pamatojoties uz 19., 20. un 21. apsvērumā izklāstītajiem konstatējumiem, darbības uzlabošanas plāna projektā iekļautie mērķi galvenajā darbības jomā "veiktspēja" būtu jāuzskata par atbilstošiem PP4 izvirzītajiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem.

Termināla aeronavigācijas pakalpojumu veikspējas mērķu pārskatīšana

- (23) Saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 2.1. punkta b) apakšpunktu Komisija papildināja darbības uzlabošanas plāna projekta novērtējumu, pārskatot veikspējas uzlabošanas mērķus, kas izvirzīti termināla aeronavigācijas pakalpojumiem minētās īstenošanas regulas 1. panta 3. un 4. punktā norādītajās lidostās. Tika konstatēts, ka šie mērķi rada bažas.
- (24) Komisija norāda, ka ierosinātie PP4 termināla veikspējas uzlabošanas mērķi paredz ievērojami sliktākus ielidošanas ATFM kavēšanās vidējos gada rādītājus nekā trešajā pārskata periodā ("PP3"). PP4 ierosinātie mērķi ir diapazonā no 0,32 līdz 0,40 kavēšanās minūtēm katrā lidojumā, savukārt PP3 laikā reģistrētie faktiskie rādītāji nevienā gadā nepārsniedza 0,12 kavēšanās minūtes katrā lidojumā.
- (25) Tāpēc Komisija uzskata, ka Rumānijai saistībā ar tās galīgā darbības uzlabošanas plāna pieņemšanu saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 16. panta a) punktu būtu papildus jāpamato PP4 izvirzītie termināla veikspējas uzlabošanas mērķi, ņemot vērā 24. apsvērumā konstatēto, vai arī jāpārskata un jāsamazina minētie mērķi.

Izmaksu efektivitātes mērķu novērtējums

- (26) Galvenajā darbības jomā "izmaksu efektivitāte" darbības uzlabošanas plāna projektā iekļauto mērķu atbilstību attiecībā uz maršruta aeronavigācijas pakalpojumu aprēķinātajām vienības izmaksām ("DUC") novērtēja, pamatojoties uz Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.4. punkta a), b) un c) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem. Minētie kritēriji ir DUC tendence PP4 laikā, DUC ilgtermiņa tendence PP3 un PP4 laikā (no 2020. līdz 2029. gadam) un DUC bāzes līnijas vērtība tarififikācijas zonas līmenī salīdzinājumā ar vidējo vērtību tarififikācijas zonās, kurās aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem ir līdzīga darbības un ekonomiskā vide.
- (27) Rumānijas ierosinātie PP4 maršruta izmaksu efektivitātes mērķi un attiecīgās bāzes līnijas vērtības ir šādas:

Rumānijas maršruta tarififikācijas zona	2019. gads – bāzes līnijas vērtība	2024. gads – bāzes līnijas vērtība	2025	2026	2027	2028	2029
Mērķi un bāzes līnijas vērtības galvenajā darbības jomā “izmaksu efektivitāte”, izteiktas kā aprēķinātās vienības izmaksas (reālā izteiksmē 2022. gada cenās)	193,74 RON	190,26 RON	188,70 RON	190,59 RON	190,14 RON	187,75 RON	178,08 RON
	39,32 EUR	38,61 EUR	38,29 EUR	38,68 EUR	38,58 EUR	38,10 EUR	36,14 EUR

- (28) Attiecībā uz novērtēšanas kritēriju, kas noteikts Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.4. punkta a) apakšpunktā, Komisija konstatē, ka Rumānijas DUC tendence tarififikācijas zonas līmenī PP4 laikā (– 1,3 %) apstēdiz Savienības mēroga tendenci tajā pašā periodā (– 1,2 %).
- (29) Attiecībā uz novērtēšanas kritēriju, kas noteikts Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.4. punkta b) apakšpunktā, Komisija konstatē, ka Rumānijas DUC ilgtermiņa tendence tarififikācijas zonas līmenī PP3 un PP4 laikā (– 0,9 %) atpaliek no Savienības mēroga ilgtermiņa tendences tajā pašā periodā (– 1,0 %).
- (30) Attiecībā uz novērtēšanas kritēriju, kas noteikts Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.4. punkta c) apakšpunktā, Komisija konstatē, ka Rumānijas DUC bāzes līnijas vērtība ir 38,61 EUR reālā izteiksmē 2022. gada cenās (“EUR2022”), un tā ir par 0,8 % mazāka nekā vidējā bāzes līnijas vērtība (38,93 EUR, izteikta EUR2022) attiecīgajā salīdzinājuma grupā, kas norādīta Īstenošanas lēmuma (ES) 2024/1688 7. pantā.
- (31) Ir skaidrs, ka Rumānijas DUC tendence PP4 laikā apstēdiz attiecīgo Savienības mēroga tendenci un ka Rumānijas bāzes līnijas vērtība 2024. gadam ir mazāka par salīdzinājuma grupas vidējo rādītāju. Tāpēc Komisija uzskata, ka 29. apsvērumā minētā nelielā novirze no Savienības mēroga DUC ilgtermiņa tendences neliedz atzīt Rumānijas darbības uzlabošanas mērķus izmaksu efektivitātes jomā par atbilstošiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem izmaksu efektivitātes jomā.
- (32) Pamatojoties uz 27.–31. apsvērumā izklāstītajiem konstatējumiem, darbības uzlabošanas plāna projektā iekļautie mērķi galvenajā darbības jomā “izmaksu efektivitāte” būtu jāuzskata par atbilstošiem PP4 izvirzītajiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem.

Termināla aeronavigācijas pakalpojumu izmaksu efektivitātes mērķu pārskatīšana

- (33) Saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 2.1. punkta c) apakšpunktu Komisija papildināja darbības uzlabošanas plāna projekta novērtējumu, pārskatot izmaksu efektivitātes darbības uzlabošanas mērķus, kas izvirzīti termināla aeronavigācijas pakalpojumiem minētās Īstenošanas regulas 1. panta 3. un 4. punktā norādītajās lidostās. Tika konstatēts, ka šie mērķi nerada bažas.

SECINĀJUMI

- (34) Ņemot vērā iepriekš minēto, darbības uzlabošanas plāna projektā iekļautie darbības uzlabošanas mērķi būtu jāuzskata par atbilstošiem PP4 izvirzītajiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Darbības uzlabošanas mērķi, ko Rumānija ir iekļāvusi darbības uzlabošanas plāna projektā ceturtajam pārskata periodam (“PP4”) un kas ir uzskaitīti šā lēmuma pielikumā, atbilst Īstenošanas lēmumā (ES) 2024/1688 noteiktajiem PP4 Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Rumānijai.

Briselē, 2025. gada 19. maijā

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Apostolos TZITZIKOSTAS

PIELIKUMS

Darbības uzlabošanas mērķi, kas iekļauti Rumānijas darbības uzlabošanas plāna projektā un atzīti par atbilstošiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem ceturtajam pārskata periodam

GALVENĀ DARBĪBAS JOMA “DROŠĪBA”

Rumānija	Drošības pārvaldības efektivitātes mērķi, kas izteikti kā īstenošanas līmenis, sākot no Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūras (EASA) A līmeņa līdz D līmenim					
Aaeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs	Drošības pārvaldības mērķis	2025	2026	2027	2028	2029
ROMATSA	Drošības politika un mērķi	C	C	C	C	C
	Drošības riska pārvaldība	C	C	C	C	D
	Drošības garantija	C	C	C	C	C
	Drošības veicināšana	C	C	C	C	C
	Drošības kultūra	C	C	C	C	C

GALVENĀ DARBĪBAS JOMA “VIDE”

Rumānija	2025	2026	2027	2028	2029
Mērķi galvenajā darbības jomā “vide”, kas izteikti kā faktiskās trajektorijas vidējā horizontālā maršruta lidojuma efektivitāte	3,54 %	3,52 %	3,50 %	3,48 %	3,46 %

GALVENĀ DARBĪBAS JOMA “VEIKTSPĒJA”

Rumānija	2025	2026	2027	2028	2029
Mērķi galvenajā darbības jomā “veiktspēja”, kas izteikti maršruta ATFM kavēšanās minūtēs uz lidojumu	0,24	0,17	0,14	0,11	0,11

GALVENĀ DARBĪBAS JOMA “IZMAKSU EFEKTIVITĀTE”

Rumānijas maršruta tarififikācijas zona	2019. gada bāzes līnijas vērtība	2024. gada bāzes līnijas vērtība	2025	2026	2027	2028	2029
Mērķi un bāzes līnijas vērtības galvenajā darbības jomā “izmaksu efektivitāte”, izteiktas kā aprēķinātās vienības izmaksas (reālā izteiksmē 2022. gada cenās)	193,74 RON	190,26 RON	188,70 RON	190,59 RON	190,14 RON	187,75 RON	178,08 RON
	39,32 EUR	38,61 EUR	38,29 EUR	38,68 EUR	38,58 EUR	38,10 EUR	36,14 EUR